

OBSAH

O knize 9

1. LIDSKÁ KOMUNIKACE A HUDEBNÍ DIVADLO 13
1. 0 Divadlo a komunikace 15
1. 1 Divadlo je lidská komunikace: Co je to lidská komunikace 16
 1. 1. 1 Elementární informační situace 17
 1. 1. 2 Situace informační nouze a její řešení 19
 1. 1. 3 Sdělování a modelování 22
 1. 1. 3. 1 Přímé poznání a sdílení 24
 1. 1. 3. 2 Modelování 24
 1. 1. 3. 3 Ostenze 25
 1. 1. 3. 4 Sdělovací modely a sdělování pomocí modelu 26
 1. 1. 4 Jednota sdělování a modelování 27
 1. 1. 5 Tělesné originály a modely 28
 1. 1. 5. 1 Splnutí expedienta s originálem: ostenze sebe samého 28
 1. 1. 5. 2 Splnutí příjemce s modelem: vlastní model 30
 1. 1. 5. 3 Splnutí expedienta s modelem: hra 32
 1. 1. 5. 4 Jazyk 32
 1. 1. 6 Člověk a metakomunikace 33
 1. 1. 7 Originál, model, život, umění 34
1. 2 Divadlo je o komunikaci. O čem lze komunikovat 36
 1. 2. 1 Co může být originálem 37
 1. 2. 1. 1 Modalita modelů 37
 1. 2. 1. 2 Komunikace jako originál 38
 1. 2. 2 Základní metakomunikační situace a její varianty 38
 1. 2. 3 Modelování komunikace 40
 1. 2. 4 Životní důležitost metakomunikace 42
 1. 2. 5 Divadlo jako metakomunikace 43
1. 3 Divadlo modeluje komunikaci komunikací. Čím lze modelovat 44
 1. 3. 1 Dva póly modelování 44
 1. 3. 1. 1 Existenční modely 45
 1. 3. 1. 2 Token:token modely 46
 1. 3. 2 Dva póly v modelování komunikace 48
 1. 3. 3 Dva póly v modelování tělesném 50
 1. 3. 4 Existenční a token:token modelování v praxi 50
 1. 3. 4. 1 Hra jako token:token model motoriky 51
 1. 3. 4. 2 Jazyk jako existenční motorický model 54
 1. 3. 4. 3 Divadlo jako lidský motorický token:token model 56

- 1. 3. 5 Quasi-token: token modelování interakce a komunikace 56
 - 1. 3. 5. 1 Hra jako quasi-token: token model interakce 58
 - 1. 3. 5. 2 Jazyk jako derivát hry 60
 - 1. 3. 5. 3 Quasi-token: token modelování lidské interakce: lidská hra, divadlo, divadlo na divadle 61
- 1. 3. 6 Existenční modelování komunikace 66
 - 1. 3. 7 Jazyk přechází v quasi-token: token modely komunikace 67
 - 1. 3. 8 Divadlo přechází z quasi-token: token modelů na jazykové 69
 - 1. 3. 9 Kritika „komunikace komunikací o komunikaci“ 71
 - 1. 3. 10 Dva póly vlastních modelů 71
- 1. 4 Divadelní syntézy 73
 - 1. 4. 1 Jednotnost divadelního modelu 73
 - 1. 4. 2 Divadelně výtvarná syntéza 74
 - 1. 4. 3 Hierarchie komunikací a dílčí složky 75
 - 1. 4. 4 Hudba jako součást hudebně divadelní syntézy 77
 - 1. 4. 5 Zpěv a tanec v divadle 78
- 2. SEMIOTIKA ZPĚVNÍHO A TANEČNÍHO ČÍSLA 79
- 2. 0 Pokusy o apologii nemotivovaného zpěvu 81
 - 2. 0. 1 Zpěv a tanec jako vtíp 82
- 2. 1 Píseň jako materiál zpěvního čísla 84
 - 2. 1. 1 Universum písně 85
 - 2. 1. 1. 1 K písňovému universu patří i komunikace 86
 - 2. 1. 2 Podíl hudby na písňové sémantice 88
 - 2. 1. 2. 1 Hudba ohraničuje strofu 89
 - 2. 1. 2. 2 Hudba organizuje strofu 90
 - 2. 1. 2. 3 Strofická píseň 92
 - 2. 1. 2. 4 Počet strof a sémantika písně 93
 - 2. 1. 2. 5 Refrén 95
 - 2. 1. 3 Píseň jako zpívaná promluva 97
 - 2. 1. 3. 1 Promluva a ostenze situace 98
 - 2. 1. 3. 2 Píseň jako izolovaná promluva 100
 - 2. 1. 3. 3 Překonávání izolace 101
- 2. 2 Sémantika čísla: zpěvní číslo mapuje lidskou komunikaci 103
 - 2. 2. 1 Diferenciace a uniformita 105
 - 2. 2. 1. 1 Číslo zobrazuje „číslo“ 106
 - 2. 2. 2 Číslo zobrazuje „sebedefinici“ 107
 - 2. 2. 2. 1 Setkání dvou „definic“ 109
 - 2. 2. 3 Definování vztahu 116
 - 2. 2. 3. 1 Symetrie a komplementarita 116
 - 2. 2. 3. 2 Symetrie a komplementarita v hudbě 117
 - 2. 2. 3. 3 Komunikační manévry 119
 - 2. 2. 3. 4 Transitivita 120

2. 2. 4 Číslo jako komunikační hypotéza 121
2. 2. 5 Číslo jako heuristický instrument 123
2. 2. 5. 1 Mapování komunikace vnější 123
2. 2. 5. 2 Mapování komunikace vnitřní 124
2. 2. 5. 3 Mapování metakomunikace 125
2. 2. 6 Přibližovací funkce čísla 132
2. 3 Speciální otázky sémantiky zpěvního a tanečního čísla 136
2. 3. 1 Tanec mapuje lidskou komunikaci 136
2. 3. 2 Píseň a tanec zobrazují píseň a tanec 138
2. 3. 2. 1 Show business zobrazuje show business 139
2. 3. 2. 2 Komplikovaná sémantika hudebních čísel 141
2. 3. 3 Beat nechce zobrazovat, ale být 141
2. 3. 3. 1 Divadelnost beatu 142
2. 3. 3. 2 Minstrel show a café-chantant 143
2. 3. 3. 3 Divadlo ve stavu zrodu 144
2. 4 Číslo a celek 146
2. 4. 1 Tři plány hudebně divadelního celku 147
2. 4. 2 Plán revuální a plán dramatický 148
2. 4. 3 Vyvážení dramatickosti a revuálnosti 149
2. 4. 3. 1 Číslo hledá svůj celek 150
2. 4. 4 Dramatický půdorys revue: melodrama 152
2. 4. 4. 1 Melodrama jako svět hodnot 153
2. 4. 4. 2 Opéra comique jako vynálezce melodramatu 155
2. 4. 4. 3 Vídeňské schéma a melodrama 156
2. 4. 4. 4 Muzikál a melodrama 158
2. 4. 5 Hudební projekce melodramatu: konfrontace hudebních světů 160
2. 4. 5. 1 Hudba objevuje lidskou komunikaci 161
2. 4. 5. 2 Dvě funkce instrumentální hudby v hudebním divadle 162
2. 4. 6 Divadlo, které mluví, zpívá a tančí, a opera 163
2. 4. 7 Tektonický plán díla 164
3. DÍLO A KONTEXT 167
3. 1 Princip „šlágru“ 169
3. 1. 1 Vaudeville jako píseň s pasivním vztahem k hudebnímu povědomí 170
3. 1. 1. 1 Opéra comique en vaudevilles 172
3. 1. 1. 2 Vaudeville v termínech sdílení 173
3. 1. 1. 3 Vaudeville sjednocuje diváky i divadlo 175
3. 1. 1. 4 Vaudeville sjednocuje divadlo s jeho kontextem 176
3. 1. 2 Šlágr jako píseň s aktivním vztahem k hudebnímu povědomí 178
3. 1. 2. 1 Šlágr a úspěch 178
3. 1. 2. 2 Obecná teorie úspěchu 179
3. 1. 2. 3 Mašinérie úspěchu 182
3. 1. 2. 4 Langue, folklor, mateřština 183
3. 1. 3 Další složky ve vztahu k divákovu povědomí 185

- 3. 2 Princip parodie 188
 - 3. 2. 1. Humor, smích a komika 188
 - 3. 2. 2. Parodie a divadlo, které mluví, zpívá a tančí 189
 - 3. 2. 3 Podmínky parodie 190
 - 3. 2. 3. 1 Sémantické podmínky parodie 190
 - 3. 2. 3. 2 Syntaktická podmínka parodie 191
 - 3. 2. 3. 3 Pragmatická podmínka parodie 192
 - 3. 2. 4 Varianty parodických principů 193
 - 3. 2. 4. 1 Sémantické varianty: parodie mimo umění, travestie, divadlo 193
 - 3. 2. 4. 2 Syntaktické varianty. Ironie 195
 - 3. 2. 4. 3 Pragmatické varianty. Parodie nezáměrná. Parodie nepochopená 195
 - 3. 2. 5 Důsledky nepochopení parodie 199
 - 3. 2. 6 Nejvýlučnější i nejmasovější umění 199
 - 3. 2. 7 Divadlo, které mluví, zpívá, tančí a paroduje 200
 - 3. 2. 8 Frivolitě čili lehkovážnost 203
 - 3. 2. 9 Smích, destrukce, originál, model, pokusy a chyby 203
- 3. 3 Herec a město 204
 - 3. 3. 1 Herec, který mluví, zpívá a tančí 204
 - 3. 3. 2 Herec a jeho publikum 207
 - 3. 3. 3 Město, které mluví, zpívá a tančí 208

Doslov 212

Metatext 214

Literatura 217

Hudebně dramatická díla, 222
jejichž příkladů se text výslovně dovolává

Rejstřík termínů účinkujících v knize 226
s vysvětlením k termínům v textu samém neobjasněným

Musical as a potential universal of human communication 236
(A summarizing remark to the book The theatre which speaks, sings and dances – Semiotics of the musical theatre)